ל) יצמות עמו (סוטה ג:), ג"ז שם [סוטה ג:], ג) [ל"ל הכנעני שבא על

אחת מו כו' וכ"ה ביבמות

בסוטה ובת"כ], ד) [יבמות סט ע"א], ה) [בכת"י:

דאיז. ו) ובכת"י: משמיה.

וכן בהמשך משמיה דרבי יוסי], 1) [ל"ל דרבא אמר

מטון, ה) [עי' תוס' יבמות

נד. ד"ה שכן בידו לרבות],

ט) [בכת"י נוסף: שהיא],

י) [ל"ל דילפינן. רש"ל,

[נכת"י:

וכן בסמוך], ל) יבמות

ת. נד: [כריתות ב:], מ) [פרשת בהר פיסקא

פייון. () ויבמום מח

פייון, **כ**) [יבנוות עוז ע״א], **ס**) [דברים כג, א], **ע**) [ויקרא יח, ח], **פ**) [ל״ל

לאחיו. רש"ש], ל) [ויקרא יח, ח], ק) [דברים כה, ח], ק) [דברים כה, ח], ר) [ברש"ש מוסיף:

בכמה מקומות אמרינן], ש) [לקמן סח ע"א], ס רש"א, א) [לעיל מו:

אדם יודע כנ״ל], ב) [וע״ע

מוס" יבמות מד. ד"ה עשאה זונה. מוס' כמובות

כט: ד"ה חילולין, וחוס' סנהדרין נג. ד"ה הא], ג) [יחכן דל"ל ויבוסי ושאר

ז' האומותו, ד) ונדל"ל

קה א מיי׳ פ״ט מהל׳ עשין רב [עיין כ"מ]: ב [מיי' פי"ב מהל' איסורי ביאה הלי יח טוש"ע אה"ע סי' ד סעי' ב]:

קו ג מיי׳ פי״ב מהל׳ טוש"ע אה"ע סימן ד

סעיף ז: קו ד מיי׳ פ״ד מהלכות אישות הלכה יב סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן מד סעיף ו:

תורה אור השלם

ו וגם מכוי החושרים וממשפחתם אשר עמכם אָשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאַרְצְכֶּם וְהָיוּ לְכֶם לַאֲחָזָה:

ויקרא כה מה 2. וְיָצְאָה מָבֵּיתוֹ וְהָלְכָה וְהָיְתָה לְאִישׁ אַחֵר: דברים כד ב

3. לא יִקּח אִישׁ אָת אַשֶּׁת אָבִיוֹ וְלֹא יְנֵלֶה בְּנָף אָבִיוֹ: דברים כג א 4. בִּי בָּל אֲשֶׁר יִעֲשֶׂה ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם:

מוסף תוספות

א. ולא מצינו שאמרה ר"ע בהדיא בשום מקום. תוס' הרא"ש. (לקמן נסוגיא). ב. ושמעון התימני. שס.

תום' ר"י הזקן מן האומות. שאינו מז' האומות ואינו מכלל לא כ, טז]. שבא על הכנענית. נהוא הדין לחוי ויבוסי ה' ג) אומות. בעבד. ואתה יכול לחיותו דשדינן ליה בתר זכר. אשר הולידו מארץ אחרת והולידו כאן שנשאו מבנות הארץ. ולעיל מיניה כתיב ועבדך ואמתך אשר יהיו לך מאת הגוים אשר סביבותיכם וגם מבני התושבים, כלומר לא משאר אומות לבדם אתה רשאי לקנות אלא אף מאותן שנולדו בארצכם. [ולא מן הגרים בארצכם]. אע"פ כגון שאביהם מזאת הארץ ואמן מארץ אחרת. ובת״כ גרסינן ולא מן הכנעניים שבארצכם כלומר שנולדו מז הכועויים. אחר הפנום -[שבשניהם]. לענין עבדות לא מצינן למימר דהא נתגיירו אלא לענין יוחסין, ולא מצינו חילוק בין . אומה לאומה משנתגיירו בעמוני ומואבי אלא ומואב הזכרים אסורים איסור עולם ונקבות מותרות מיד, ואדומי איסור ואחד זכרים ל) אחד נקבות אסורים עד דור שלישי. ואסיקנא תפלת השחר [נ . ןברכות כח. אז דהשתא כולם מותרים תיכף משנתגיירו שבא סנחריב ובלבל כל האומות וכל דפריש

בוא הגי מידי. נראה דלא בעי מה"מ דהולד ממזר דהא ביבמות (דף מט.) מוכח ליה מלא יגלה כנף אביו וסמיך ליה לא יבא ממזר ומוקמי לה ביבמות (שם) בשומרת יבם של אביו שהיא לו אשת אחי אביו שהיא בכרת אלא בעי מנא לן דאין קידושין תופסין בהן וקשה

דמאי בטי הלא הדבר משוט בכל הגמרא דקידושין לא תפסי דהא בהא תליא דכיון דהוי ממזר מחייבי כריתות לא תפסי קידושין דהאי ר"ע הוא דאמר (שם) דאין קידושין תופסין בחייבי לחוין אולה ידעינן הלה משום דשמעינו ליה לר"ע דאמר יש ממזר מחייבי לאוין וכיון דיש ממזר דין הוא דלא תפסי בה קידושין והכי נמי אמרינן בשמעתיןש הכל מודים בבא על הנדה שאין הולד ממור דהא תפסי בה קידושין אלמא דהא בהא תליא ואור"י דאין ה"נ דכלל זה אמת אליבא דר״עב והכא בעי אליבא דרבי יהושע דאמר (שם) אין ממזר מחייבי לאוין ש [וכריתות] אלא מחייבי מיתות ב"ד ואפ"ה מודה דאין קידושין תופסין בחייבי כריתות כדאמרא (הכל מודים) שאין קידושין תופסין באחותו אלמא דדבר פשוט הוא לכ"ע ואליבא דרבי יהושע בעי גמרא מנלן דלא תפסי קידושין בחייבי כריתות ט:

שנשא עמונית מאי פגום איכא יעמוני ולא _{הכל} עמוניתי אלא בעמוני שנשא מצרית ייואי זכר הוי האי שדיא אבתריה דידיה ואם נקבה הויא שדיא אבתרה דידה: כל שאין לה עליו קידושין: מנא הני מילי דאמר רבי חייא בר אבא אמר ר' יוחנן וממו בה ימשום דרבי ינאי ורב אחא בריה ״דרבא וממו בה משום רבי יוםי הגלילי אמר קרא יויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר לאחרים ולא לקרובים מתקיף לה רבי אבא ואימא לאחר ולא לבן בן בהדיא כתיב ביה כלא יקח איש את אשת אביו אחר למה לי שמע מינה לאחרים ולא לקרובים ואימא אידי ואידי לכן הא לכתחילה והא דיעבד לכתחילה ∘מאחות אשה נפקא ומה אחות אשהי בכרת לא תקדש חייבי מיתות בית דין לא כל שכן ואימא אידי ואידי באחות אשה הא לכתחילה הא דיעבר אין הכי נמי אשכחן אחות אשה שאר עריות מנלן ילפינן מאחות אשה מה אחות אשה מיוחדת שהיא ערוה וחייבין על זרונה כרת ועל שגגתה חמאת ולא תפסי בה קירושין אף כל שהיא ערוה וחייבין על זרונה כרת ועל שנגתה חמאת לא תפסי בה קירושין •בשלמא כולהו אתיין אלא אשת איש ואשת אח איכא למיפרך מה לאחות אשה שכן אין לה היתר במקום מצוה תאמר באשת אח שיש לה היתר במקום מצוה אשת איש גמי איכא למיפרך מה להגך שכן אין לה היתר בחיי סאוםרן תאמר באשת איש שיש לה היתר בחיי אוםרן אלא א"ר יונה ואיתימא רב הונא בריה דרב יהושע אמר קרא יכל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו יהוקשו כל העריות כולם לאחות אשה מה אחות אשה לא תפסי בה קידושין יאף כל עריות כולם לא תפסי בה קידושין אי הכי

כל מקום דסיפא לאתויי גר שנשא ממזרת אלא אי אמרת רבי יוםי היא כל מקום דרישא כדאמרן איזו זו כדאמרן אלא כל מקום דסיפא לאתויי מאי ולמעמיך לר' יהודה איזו זו דסיפ' למה לי אלא איידי דתנא רישא איזו זו תנא סיפא איזו זו ה"ג איידי דתנא רישא כל מקום תנא נמי סיפא כל מקום גופא שכי אתא רבין אמר רבי יוחגן באומות הלך אחר הזכר נתגיירו הלך אחר הפגום שבשניהם מאי באומות הלך אחר הזכָר יּכדתניא ימנין לא׳ מן האומות שבא על הכנענית והוליד בן שאתה רשאי לקנותו בעבד תלמוד לומר יוגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו יכול אף יעבד שבא על שפחה מן האומות והוליד בן שאתה רשאי לקנותו בעבד ת"ל אשר הולידו בארצכם מן הנולדין בארצכם ולא מן הגרים בארצכם: נתגיירו הלך אחר הפגום שבשניהם: במאי אילימא במצרי שנשא עמונית מאי פגום איכא יעמוני ולא

כל מקום דסיפה. דיש קידושין ויש עבירה: לחסויי גר שנשה

ממזר: כדאמרן. לאתויי ישראל שנשא חללה: ואיוו זו דרישא כדאמרן.

לחסויי מחי. היכח חשכחו תו יש

קידושין ויש עבירה הולד הולך אחר

הפגום בר מהני דקתני במתני':

מחי בחומות הלך חחר הוכר. למחי

הילכתא יש להלך אחר הזכר כל זמן

שלא נתגיירו ומנ"ל דבתר זכר אזלינן:

מנין לחקד מכל החומות. שבעולם

שאינן מן אומות של ארך ישראל

שאמר הכתוב עליהם (דברים כ) לא

תחיה כל נשמה: שבא על הכנענית.

שהיא בכלל לא תחיה וה"ה לחוית

וליבוסית אלא שכולם נקראין על שם

כנעני דכתיב (בראשית יו) ארץ כנען:

שאתה רשאי לקנותו בעבד. דשדינן

ליה בתר זכר ומותר לחיותם: מ"ל

וגם מבני התושבים וגו'. ולעיל מיניה

כתיב ועבדך ואמתך אשר יהיו לך

מאת הגוים אשר סביבותיכם שאינן

מז' אומות מהם תקנו עבד ואמה

וסמיך ליה וגם מבני התושבים כלומר

ולה משחר חומות לבדם שחין בהם

מערבוב שבע אומות אלא אף

מבניהם שמולידים אותם תושבין

הבאים לגור עמכם ומולידין מן

הכנעניות מהם תקנו: מן הנולדים

בארלכם. אשר הולידו בני שאר

אומות מבנות ארלכם שלידתן בארלכם

דהיינו אימותיהם: ולא מן הגרים

בארלכם. שהולידו בני ארלכם

במקומות אחרים מבנות שאר אומות

ובאו הבנים לגור כאן אצל אבותם.

ובתורת כהנים מ גרסינן ולא מן

הכנענים שבארלכם כלומר שנולדו

מן הכנענים: נסגיירו הלך אחר

הפגום שבשניהם מחי היח. לענין

עבדות ליכא למימר נתגיירו אלא

לענין יוחסין ולא מלינו חילוק בין

אומה לאומה משנחגיירו אלא בעמוני

ומלרי שזה אסור לעולם וזה עד דור

שלישי ופגום משני לדדים במאי

משכחת לה דקאמר הפגום שבשניהם:

אילימא במלרי שנשא עמונית. וקאמר

הולד הולך אחר המלרי ואסור עד

דור שלישי דחילו עמונית שריח לחלתר:

מחי פגום חיכח. בלד החם דהחמר

ממורת. לרבי יהודה דיש עבירה דהולד הולך אחר הפגום דהוי

למעוטי דרבין או דרב דימי וגר שנשא ממזרת: כל מקום דסיפא

גליון חש"ם גמ' בשלמא כולהו אתייו. יבמות נד ע"ל תוד"ה :שכן בידו

מוסף רש"י מנין לאחד מן האומות. משחר שנעים

אומות וחומה ביו. שאינו

משבעה אומות ואינו בכלל לא תחיה כל נשמה וירמוח ווחי). שבא על הכנענית. כל ז' אומות נקראו על שם כנען, והוליד בן. דהלך אחר והוג האב ומו לעבד רש (סוטה שאתה רשאי לקנותו בעבד. ולי לתה להמיתו, דשדינן ליה בתר אכוה (יבמות עח:). בעכד גרסיט (יבמות עוה). כעכו גרסיט כני"ת (סוטה ג:). וגם מבני התושבים הגרים עמכם. שגאו מאומות אחרים ונעשו אבותם תושבים במקומכם (יבמות עח:). לעיל מיניה כתיב מאת הגוים אשר סביבותיכם מהם תקנו עבד ואמה. אשר סביבות ארנכם ולא מבני ארנכם דשבעה אומות, וגם מבני המושבים. כל מושב. היינו שבא ממקום אחר ונחיישב כאן, וקאמר קרא שמותר להנוח מבניהם אשר יהיו לך מכנות ארלך (סוטה ג:). מן הנולדים בארצכם. שאמו מארנכם וילדתו שם בארלכם והם בני התושבים, מתרים שנשאו בארנכם נשים אתה רשאי לקנות (סוטה ג:). ולא מז הגרים בארצכם. ולא מו במקום אחר מבנות שאר אומות והביאום לבניהם שאר אומות ואחר כך בא לגור אלל אביו בארלכם, דרך אשה להיות במקומה

נתגיירו אתרוייהו קאי לשון רבים אפילו ומשמע דבמידי דמשכחת ביה פגם לגבי תרוייהו קאמר והכא גבי אם ליכא פגם: מצרי ואדומי עשה בהם נקבות כוכרים כדאמר ביבמות (דף עו:): אי זכר. הולד שדיא בתר עמוני ואיסור זכרים שבו לעולם ולא אמרי׳ שדיא בתר מלרית ויהא דור שלישי מותר ואי נקבה היא שדייה בתר מלרית ולא בתר עמוני למשרייה לדידה משום ולא עמונית אלא בנה יהא מותר שהוא שלישי דאמר קרא (דברים כג) להם הלך אחר פסולן: **מנה"מ.** דאין קידושין חופסין בחייבי כריתות אבל הולד ממור נפקא לן מלא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביום וסמיך ליה לא יבא ממור ומוקמינן לה ביבמות (דף מט.) בשומרת יבם של אביו שהיא לו אשת אחי אביו שהיא בכרת ומהכא ילפינן לה ביבמות בפרק החולך (דף מה:) דכל שאין לה עליו קידושין הולד ממזר: **ומטו בה**. יש מטים בדבר זה לומר שבשם ר' ינאי נאמר ורב אחא בריה דרבא אמר לאו משום רבי ינאי מטו בה אלא משום רבי יוסי הגלילי: לאיש אחר. שהוא אחר אצלה ולא שהוא קרובה. והיתה לשון קידושין הוא שהיתה לו בהן לאשה: לבן. בן בעלה אבל שאר קרובות לא: לא יקח. לא יהא לך בה ליקוחין שאין קידושין תופסין: ודילמא הא לכסחילה הא דיעבד. כלומר לא יקח לאו שלא יהיו לו בהן קידושין דיעבד קאמר אלא אזהרה שלא יקדשנה ומיהו אי קדיש ניהוו קידושין ואמא האי קרא אחרינא לומר דאין בה הויה כלל ולעולם לבן קאמר דכיון דאמר ולא פירש קרובים אין לך להביא באיסור זה אלא האסור שבכולן שקרוב מן הכל: מאחום אשה נפקא. דכתיב בה לא תקחש לא תקדשנה: חייבי מיחום. אשת אביו בסקילה: אידי ואידי. לא מקח והימה לאיש אחר אימא אידי ואידי באחום אשה דכיון דאשכחן בה דאזהר עלה לכתחילה איכא למימר דהדר כתב והיתה לאיש אחר למעוטי בעל אחותה שאין לו בה הויה אבל שאר קרובים דלא אשכחן בהו אזהרת קיחה לכתחילה לא קאמר דיעבד לא נתפסו: אין הכי נמי. דאחות אשה לחודה איכא למיגמר: דילפינן מאחום אשה. בבנין אב במה מלינו: ה"ג מה לאחום אשה שכן אין לה היחר במקום מלוה. כשאין לו בנים מאחיום המת דילפינן בפ״ק דיבמות (דף ג:) נאמר כאן ט עליה בחייה ונאמר להלן שי במה יבא עליה מה להלן במקום מלוה אף כאן במקום מצוה ואמר רחמנא לא מקח: מה להנך. לאחות אשה קאמר שכן אין לה היתר בחיי אחותה האוסרת שאפילו גירש אשתו אחותה אסורה: אשת איש יש לה היתר נחיי אוסרה. שבעלה מחירה בגט: מכל החועבות האלה. בפרשת עריות כחיב: אפילו

ינוביט. ודרך איש לגלות, הלכך הטלדים בארץ ודאי אמו משבעה אומות, אבל הטלדים במקום אחר ודאי אמו משאר אומות, ומסתברא כי מעטינהו קרא היכא דאביו כנעני (יבחות עוזי).